

Kunnossapidon pääluokat

Viheralueiden kunnossapitoluokituksen RAMS2020 mukaan viheralueet jaetaan *kolmeen kunnossapidon pääluokkaan*:

R Rakennetut viheralueet

A Avoimet viheralueet

M Metsät

Täydentävinä alaluokkina voidaan käyttää:

S Suojelualueet

x Maankäytön muutosalueet

P Puhtaanapitoluokitus

R Rakennetut viheralueet

Rakennetut viheralueet ovat kaupunki- ja taajamarakenteen sisällä olevia erilaisia puistoja, puistoaukioita, kiinteistöjen ulkoalueita, liikenneviheralueita sekä liikuntaan ja leikkiin sekä muuhun erityiseen toimintaan tarkoitettuja viheralueita. Ne voivat olla tärkeällä näkemäalueella sijaitsevia viheralueita. Tällaisia alueita ovat R1, R2, R3 ja R4 luokkiin luokitellut puisto-, piha- ja katuviheralueet.

R1 Rakennettu arvoviheralue

Arvoviheralueita ovat tärkeiden julkisten rakennusten pihat, keskeiset kaupunkien puistot, aukiot ja niiden osat. Ne sijaitsevat keskeisesti kaupunkirakenteessa. Rakennetut arvoviheralueet ovat erityisen arvokkaita puutarhakulttuurin, puutarhataiteen, kulttuuriperinnön, arkkitehtuurin tai muiden maanomistajan määrittämien ominaispiirteiden vuoksi. Luokittelussa erityinen arvo perustellaan ja nimetään.

Palvelukuvaus: Arvoviheralueet vaikuttavat kaupunkikuvaan ja ne tarjoavat käyttäjilleen elämyksiä. Ne ovat kulttuurillisesti merkittäviä viheralueita.

R2 Toimintaviheralue

Toimintaviheralueet ovat leikkiin, liikuntaan, erityistoimintoihin sekä pyöräilyn ja jalankulun reitti yhteyksiin varattuja viheralueiden osia. Hoidon tavoitteena on viihtyisän, toimivan ja turvallisen viheralueen kunnossa pitäminen. Toimintaviheralueet vaativat rakenteittensa vuoksi säännöllistä ja tehokasta muista kunnossapitoluokista poikkeavaa hoitotasoa, jota on usein säädelty lailla. Hoidon hinta toimintaviheralueilla on alueen pinta-alan nähden kallista.

Palvelukuvaus: Mahdollistaa monipuoliset leikit, pelit, liikuntamuodot ja erityispalvelut sekä reitistöt jalankulkijoille ja pyöräilijöille viherympäristössä.

R3 käyttöviheralueet

Käyttöviheralueet ovat kaupunki- ja taajamaviheralueita, joissa voi olla monipuolista kasvillisuutta ja rakenteita (vesialtaat, sillat, portaat, jne). Käyttöviheralueet on tarkoitettu oleskeluun, viihtymiseen ja virkistäytymiseen. Tyypillisiä käyttöviheralueita ovat kaupunkipuistot ja aukiot, torien ja pihojen oleskelualueet sekä katuviheralueiden kasvit, kuten katupuustutukset. Hoidon kustannukset muodostuvat pääasiallisesti koko kauden säännöllisestä nurmikonleikkuusta, alueen puhtaanapidosta ja kasvillisuuden hoidosta.

Palvelukuvaus: Asukkaiden ulko-olohuoneita, jotka tarjoavat mahdollisuuden ulkoiluun, oleskeluun, viihtymiseen, sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja luontokokemukseen. Toimivat osana ekologista käytäväverkostoa.

R4 Suoja- ja vaihtumisviheralue

Suoja- ja vaihtumisviheralueet ovat puistomaiseksi rakennettuja rakennetun ja luonnonympäristön vaihtumisalueita. Tällaisia ovat suoja- ja reunavyöhykkeet, hulevesien luonnolliset käsittelyalueet, kuten avo-ojat, purouomat, kosteikot ja lammikot sekä puistojen, kiinteistöjen pihojen ja katuviheralueiden luonnonmukaisemmin hoidettavat osat. Näillä alueilla on puistomainen yleisilme. Tähän luokkaan kuuluvat myös liikenneviheralueet ydinkeskustan ulkopuolella. R4 alueilla hoidon taso on matalampi ja esimerkiksi nurmialueet niitetään noin 3 - 4 viikon välein ja paikoittain vielä harvemmin. Alueiden hoidon kustannukset muodostuvat pääasiassa nurmialueiden sekä muun kasvuston hoidon kustannuksista.

Palvelukuvaus: Tarjoavat näkö-, melu- ja pölysuojaa sekä aistittavia luontoelämyksiä ihmisille ja monimuotoisen elinympäristön eliöille.

A Avoimet viheralueet

Avoimet viheralueet ovat kaupunki- ja taajamarakenteen sisällä ja reuna-alueilla olevia luonnostaan tai ihmistoiminnasta syntyneitä niittyjä ja peltoja. Avoimien alueiden kasvillisuus voi olla luonnon kasviyhdyskuntien kasvillisuutta, viljelykasveja tai vierasperäisiä kasvilajeja. Alueilla voi myös esiintyä yksittäisiä puuryhmiä tai saarekkeita. Avoimille alueille voidaan sijoittaa kalusteita ja varusteita sekä kulkureittejä. Kunnossapidon tavoitteena on edistää alueen lajistojen monimuotoisuutta ja säilyttää alueen avoin ilme.

A1 Arvoniitty

Arvoniityt ovat erityisen tärkeitä ja arvokkaita maiseman, kulttuuriperinteen, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden määriteltyjen ominaispiirteiden vuoksi. Luokittelussa erityinen arvo perustellaan ja nimetään. Arvoniitty hoidetaan kohdekohtaisen hoitosuunnitelman mukaan.

Palvelukuvaus: Tarjoaa alueen asukkaille alueen ominaispiirteen mukaisia elämyksiä.

A2 Käyttöniitty

Käyttöniitty on luonnonmukainen osa puistoa, piha-aluetta tai muuta virkistysaluetta. Käyttöniityn kasvillisuus on runsaasta käytöstä johtuen matalaa kasvillisuutta. Hoidon tavoitteena on mahdollistaa virkistyskäyttö kunnossapitämällä käytävä ja polkuverkostoja.

Palvelukuvaus: Tarjoaa asukkaille ulkoilumahdollisuuksia ja taajamaluonnon seuraamisen mahdollisuutta.

A3 Maisemaniitty

Maisemaniitty on osa virkistysaluetta tai puistoa, liikenneviheraluetta, kulttuuri- tai perinnemaisemaa. Kasvipeite muodostuu pääosin ruohomaisista luonnonkasveista. Maisemaniitylle ei kohdistu paljoa käytöstä aiheutuvaa kulutusta. Kulku voidaan ohjata hoidetuille kulkuväylille tai niitypoluille. Hoidon tavoitteena on monipuolinen, luonnonarvoiltaan monimuotoinen, avoin ja elinvoimainen sekä maisemallisesti viihtyisä niittyalue ja kulttuurimaisema.

Palvelukuvaus: Tarjoaa asukkaille mahdollisuuden nauttia avoimesta tai puoliavoimesta maisemasta sekä luonnonkasvivaltaisesta maisemasta sekä vuoden aikojen vaihtelusta.

A4 Avoin alue

Avoimet alueet ovat esimerkiksi viljelykäytöstä poistuneita peltoja, aukeita aloja puistometsien yhteydessä, sähkölinjojen alustoja, merkittäviä avoimena pidettäviä joki- ja järvimaisemia sekä rantaniittyjä, ruovikkoja ja tulva-alueita, joita ei hoideta tai niiden hoito on pelkkää vesakonpoistoa. Hoidon tavoitteena on estää alueiden ja näkymien umpeenkasvu suunnitellusti ja taloudellisesti.

Palvelukuvaus: Avoimet alueet säilyttävät elinympäristöjä ja luonnon monimuotoisuutta. Näkymien avulla saadaan esille tärkeitä kohteita ja varmistetaan liikenneturvallisuutta.

A5 Maisemapelto

Maisemapellot on muokattuja ja kylvettyjä maa-alueita, joissa kasvatetaan yksi- ja monivuotisia hyöty- ja maisemakasveja. Maisemapeltoja hoidetaan maanviljelyksen keinoin.

Palvelukuvaus: Tarjoavat asukkaille elämyksiä ja rikastuttavat maisemakuvaa ja tarjoavat vuodenaikoihin liittyviä aistittavia elämyksiä.

M Metsät

Kaupunki- ja taajamarakenteen sisällä, reuna-alueilla tai etäämmällä olevia puistometsiksi kaavoitettuja alueita. Puistometsien hoito tehdään suunnitellusti ja pitkäjänteisesti. Hoidon tavoitteena on varmistaa puuston ja muun metsäkasvillisuuden elinvoimaisuus, kestävyys, kasvukunto, uusiutumiskyky ja monimuotoisuus. Puistometsien hoidossa huomioidaan kullekin alueelle asetetut käytön tavoitteet vaativassa taajaman käyttöympäristöissä.

MI Arvometsä

Arvometsät ovat erityisiä metsäalueita taajamissa. Ne ovat arvokkaita maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden maanomistajan määrittämien erityispiirteiden vuoksi. Arvometsät voivat olla esimerkiksi metsälain (1093/1996) 10 § mukaisia elinympäristöjä sekä linnustoltaan, kasvustoltaan, maisemaltaan ja kulttuurihistorialtaan arvokkaita metsäalueita. Hoidon tavoitteena on säilyttää ja korostaa alueen erityisarvoja.

Palvelukuvaus: Arvometsät säilyttävät erityisiä luonto-, maisema-, ja kulttuuriarvoja ja tarjoavat niihin liittyviä elämyksiä.

M2 Lähimetsät

Asuinalueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia metsiä, jonka käyttö on päivittäistä. Kuluminen voi olla voimakasta runsaan käytön vuoksi. Hoidon tavoitteena on monipuolinen ja turvallinen viihtyisä metsäalue, maisemallinen edustavuus ja puiden pitkä elinkaari.

Palvelukuvaus: Lähimetsät tarjoavat ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuden ihmisen arkiympäristössä

M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsät

Asuinalueen läheisyydessä tai hieman etäämmällä sijaitsevat metsät, joita käytetään ulkoilu-, liikunta-, virkistys-, marjastus- ja retkeilykäyttöön. Näihin metsäalueisiin voi kohdistua myös taloudellisia tuotto-odotuksia. Hoidon suunnittelussa huomioidaan kohteen käytön erityistarpeet sekä käytöstä aiheutuva kuluminen ja luonnon monimuotoisuuden ja metsien ekosysteemipalvelujen edistäminen.

Palvelukuvaus: Metsät tarjoavat ulkoilu-, virkistys- sekä retkeilymahdollisuuksia.

M4 Suojametsät

Suojametsät ovat asuinalueiden ja muun rakennetun ympäristön sekä erilaisten häiriöitä aiheuttavien toimintojen kuten liikenneväylien ja teollisuuslaitosten välissä sijaitsevia metsiä. Hoidon tavoitteena on jatkuvapeitteinen, monikerroksellinen ja monilajinen puusto.

Palvelukuvaus: Suojametsät tarjoavat suojaa erilaisilta haittatekijöiltä ja edistävät muun muassa asumisviihtyisyyttä.